

Mevcut Gelir Vergisi Kanunumuz 1960'lı yılların başında uygulanmaya başlanmış. Ticari ve ekonomik alanda pek çok değişiklik olurken biz aynı kanunla vergi sistemimizin temelini oluşturmuşuz.

Değişim zamanı geldiğini daha önce ifade etmiş ve karmaşık yapının basitleştirilmesine vurgu yapmıştık.

Maliye Bakanlığı ise yeni bir gelir vergisi sisteminin oluşturulması için yaptığı çalışmalara hız verirken hazırlanan Gelir Vergisi Kanunu tasarısının ayrıntıları da belli olmaya başladı. Ne yazık ki sistemin basitleştirilmesinden ve daha anlaşılır olmasından bahsetmek şu an mümkün değil. Özellikle Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun kaldırılarak, miras yoluyla ve karşılıksız mal edinimlerinin gelir unsurları içerisinde değerlendirilmesi, sistemi biraz daha karmaşık hale getirecek gibi.

Oysa Gelir Vergisi Kanunu hazırlanırken acele edilmemesi, konuyla ilgili bütün kesimlerin katılımının sağlanması ve uzlaşmayla bu kanunun oluşturulması gerekiyor.

Tasarıyı süreçte enine boyuna tartışabiliriz. Ama gözüme ilk çarpan konuları paylaşmakta yarar var. Öncelikle veraset ve intikal vergisinin kaldırılmaya çalışıldığı anlaşılıyor. İlk etapta kulağa hoş gelebilir, ancak kimse artık miras yoluyla ve karşılıksız mal edinimlerinden vergi

Gelir Vergisine 'İnce Ayar'

alınmayacağını düşünmesin. Aksine yeni Gelir Vergisi Kanunu ile bu edinimler gelir unsurları arasında değerlendiriliyor ve daha yüksek oranda vergi hedefleniyor. Hediye, bağış ve yarışmalarla çekilişlerden alınan ivazsız intikal vergisi yerine bu tür edinimlerden gelir vergisi alınması gündemde. Bu, daha yüksek vergi demek.

Miras yoluyla edindiğimiz mallardan ise doğrudan gelir vergisi alınması amacı yok. Ancak miras yoluyla edindiğimiz evin, arabanın, arsa ve arazilerin

satışından oluşan kazanç üzerinden gelir vergisi alınması öngörülüyor. Oysa mevcut vergi sistemimizde bu durumlarda düşük oranda veraset vergisi ödenirken bunların satışında ayrıca gelir vergisi ödenmiyordu.

Saymakla bitirilemeyecek farklı pek çok yenilik ve değişiklik göze çarpıyor. Örneğin, birçok kişiyi ilgilendiren kira gelirlerinin beyanında bariz değişiklikler

yapılıyor. Bu kapsamda bazı mükellefler için götürü gider oranı yüzde 25'ten yüzde 15'e indiriliyor. Böylece gerçek gider yöntemi teşvik edilerek mükelleflerin belge toplamaları özendiriliyor. Ayrıca emsal kira bedeli uygulamasının kapsamı daraltılıyor.

Fikir ve sanat eseri üreten serbest meslek erbabından, belli bir gelir tutarını aşmaları halinde yıllık beyanname isteniyor. Böylece daha önce alınmayan yüzde 15 - 35 arasındaki gelir vergisinin alınması gündemde.

Basit usule tabi mükelleflerin işleri zorlaştırılıyor. Bu mükelleflere yaptıkları ödemelerde vergi kesintisi yapma zorunluluğu getiriliyor. Ayrıca bunların da defter tutmaları isteniyor. Aslında, bu ayrıntılarla uğraşmaya hiç gerek yok. Üstelik kayıt dışı ekonomi ile de etkin mücadelenin sağlanabilmesi için basit usulün tamamen kaldırılması yararlı olur.

İzleyen dönemde bu değişiklikler üzerinde daha ayrıntılı durmamız gerekiyor. Umarız tasarının yasalaşması aceleye getirilmez.

SGK'de 'Kısa Vade' Değişikliği

Halen iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık gibi SGK kısa vadeli sigorta primlerinin tutarı, işyerinin tehlike durumuna göre işçinin SGK matrahi üzerinden yüzde 1 ile 6.5 arasında değişiyor.

6385 sayılı kanunla sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişikliğe göre 1 Eylül 2013 tarihinden geçerli olmak üzere kısa vadeli sigorta kolları prim oranı yüzde 2'ye düşürülüyor. 2013 yılı Ocak-Ağustos ayları arası prim oranları hesabı ise eski sisteme göre işleyecek.

Örneğin, tehlike derecesi 5 olan, kısa vadeli sigorta kolları prim oranı yüzde 3 olan işyeri için 2013 yılı ağustos ayına kadarki dönemde yüzde 3 oranı geçerli olacak. Eylül ayından itibaren ise prim oranı yüzde 2 olarak uygulanacak.

Görülüyor ki eylül ayına kadarki bu durum özellikle düşük tehlikeli işyeri işverenleri açısından ilave maliyet oluşturacak. Ancak tehlikeli işlerde işçi çalıştıran işverenler de yeni dönemde daha az prim ödeyecekleri için avantaj elde edecekler.

EMEKLİ EŞLER DUL AYLIĞI ALIR MI?

Emekli Sandığı emeklisiyim. 1947 yılı doğumlu eşim Bağ-Kur'dan emekli olduğunda, vefatım halinde dul aylığı alma hakkı var mı? Cüneyt Uzungöl

Eşlerden birisi vefat ettiğinde diğer eş emekli bile olsa, eşinden dolayı da dul aylığı bağlanır.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.